

Ekspertu kopīgais atzinums studiju programmas licencēšanai

PROFESIONĀLĀ BAKALAURA STUDIJU PROGRAMMA
“UZŅĒMĒJDARBĪBAS AKADEMIJA”

Ventspils Augstskola

Eksperti rekomendē **licencēt** studiju programmu.

Eksperti:

1. Akadēmiskās vides eksperte, Dr. oec., docente Elita Lielā _____
2. Nozares ekspertu padomes deleģētais eksperts Dainis Locāns _____
3. Latvijas Studentu apvienības deleģētā eksperte Liene Vaivode _____

10.07.2019.

Satura rādītājs

I. Studiju programmas atbilstība studiju virzienam.....	6
II. Resursi un nodrošinājums	11
III. Studiju saturs un īstenošanas mehānisms	14
IV. Mācībspēki.....	19
V. Studiju programmas atbilstība normatīvo aktu prasībām.....	23
VI. Novērtējums.....	28
VII. Rekomendācijas	29
VIII. Prasību vērtējumu kopsavilkums	31

Informācija par ekspertiem

Akadēmiskās vides pārstāve	<i>Elita</i>	<i>Lielā</i>	<i>Dr.oec., docente, Programmas direktore</i>	<i>Banku augstskola</i>
Nozares ekspertu padomes deleģētais eksperts	<i>Dainis</i>	<i>Locāns</i>	<i>MBA</i>	<i>Biedrība “Latvijas Biznesa Konsultantu Asociācija”</i>
Latvijas Studentu apvienības deleģētā eksperte	<i>Liene</i>	<i>Vaivode</i>	<i>Studente</i>	<i>Rīgas Stradiņa universitāte</i>

Vizīte uz augstskolu/ koledžu	07.06.2019.
Ekspertu kopīgais atzinums sniegts, pamatojoties uz vizītes laikā veiktajiem novērojumiem un šādiem avotiem:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Latvijas Republikas (turpmāk – LR) Ministru kabineta (turpmāk – MK) 2018. gada 11. decembra noteikumi Nr. 795 „Studiju programmu licencēšanas noteikumi”. 2. LR MK 2014. gada 26. augusta noteikumi Nr. 512 “Noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu”. 3. „Uzņēmuma vadītāja/vadītāja vietnieka profesijas standarts” (saskaņots 15.09.2011.). Pieejams https://visc.gov.lv/profizglitiba/dokumenti/standarti/ps0070.pdf 4. Latvijas Zinātnes padomes Ekspertu datubāze http://www.lzp.gov.lv/eksperti/ 5. Ventspils Augstskolas (turpmāk - VeA) 2019. gada 2. aprīļa “Iesniegums studiju programmas “Uzņēmējdarbības akadēmija” licencēšanai” Nr. 1-113 par profesionālo bakalaura studiju programmu “Uzņēmējdarbības akadēmija” ar studiju programmas raksturojumu un tā pielikumiem (saņemts Akadēmiskās informācijas centrā (turpmāk - AIC) 2019. gada 3. aprīlī) un VeA 2019. gada 29. maija precizētais iesniegums Nr. 1-178 “Iesniegums studiju programmas

	<p>“Uzņēmējdarbības akadēmija” licencēšanai” (saņemts AIC 2019. gada 29. maijā).</p> <p>6. VeA 2019. gada 21. maija papildinformācija pēc AIC pieprasījuma (saņemta AIC 2019. gada 21. maijā).</p> <p>7. VeA 2019. gada 27. jūnija papildinformācija pēc ekspertu pieprasījuma (saņemta AIC 2019. gada 27. jūnijā).</p> <p>8. VeA 2019. gada 9. jūlija papildus iesniegtie dokumenti pēc ekspertu pieprasījuma (saņemti AIC 2019. gada 9. jūlijā).</p> <p>9. VeA mājas lapa https://venta.lv</p> <p>10. VeA attīrības stratēģija 2016.-2020.gadam https://venta.lv/wp-content/uploads/2018/09/VeA_Strategija_GALA_10.11_02.pdf un https://venta.lv/wp-content/uploads/2017/11/VeA_Strategija.pdf</p> <p>11. Tikšanās laikā gūtā informācija VeA 2019. gada 7.jūnija vizītes laikā.</p> <p>12. Informācija par JAMK University of Applied Sciences (Jyvaskyla, Somija): https://studyguide.jamk.fi/en/Study-Guide-Bachelors-Degrees/Degree-Programmes-and-Courses-Offered/General-Descriptions-of-Degree-Programmes-instruction-in-Finnish/2019-2020/team-academy/</p> <p>13. Informācija par Bristoles Biznesa skolu Apvienotajā Karalistē (UWE Bristol University: https://courses.uwe.ac.uk/N191/business-team-entrepreneurship</p>
--	---

Informācija par studiju programmu

1.	Augstskolas/ koledžas nosaukums	Ventspils Augstskola
2.	Studiju programmai atbilstošā studiju virziena nosaukums	Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība
3.	Citas studiju programmas studiju virzienā	Profesionālā bakalaura studiju programma “Biznesa vadība” (42345); Akadēmiskā bakalaura studiju programma “Vadībzinātne” (angļu valodā) (43345);

		<p>Profesionālā maģistra studiju programma “Uzņēmējdarbības vadība” (47345);</p> <p>Akadēmiskā maģistra studiju programma “Starptautiskais business un eksporta menedžments” (angļu valodā) (45345);</p> <p>Doktora studiju programma “Biznesa vadība” (51345)</p>
4.	Studiju programmas nosaukums	Profesionālā bakalaura studiju programma “Uzņēmējdarbības akadēmija”
5.	Studiju programmas kods saskaņā ar Latvijas izglītības klasifikāciju	42345
6.	Studiju programmas īstenošanas valoda	Angļu
7.	Studiju programmas apjoms, ilgums, īstenošanas veids un forma (arī tālmācība)	Studiju programmas apjoms 160 KP, īstenošanas ilgums četri gadi, īstenošanas veids un forma - pilna laika klātie
8.	Uzņemšanas prasības	<p>Vispārējā izglītība vai profesionālā vidējā izglītība (3.kvalifikācijas līmenis saskaņā ar LR Profesionālās izglītības likuma 5.punkta 3 apakšpunktu).</p> <p>Uzņemot studiju programmā, reflektantu/-i, kurš/-a ir LR pilsonis/-e, un personu, kurai ir Latvijas Republikas izdota nepilsoņa pase, kopējais vērtējums veidojas no:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) centralizētā eksāmena matemātikā kopvērtējuma (25%); 2) centralizētā eksāmena angļu valodā kopvērtējuma vai starptautiskas testēšanas institūcijas angļu valodā pārbaudījuma rezultāta (saskaņā ar MK noteikumiem Nr. 543 “Noteikumi par svešvalodas centralizētā eksāmena vispārējās vidējās izglītības programmā aizstāšanu ar starptautiskas testēšanas institūcijas pārbaudījumu svešvalodā”) (25%); 3) centralizētā eksāmena latviešu valodā kopvērtējuma (10%); 4) VeA organizēta iestājpārbaudījuma testa un pārrunām (40%).

		<p>Uzņemot studiju programmā ārvalstu reflektantu/-i, kopējais vērtējums veidojas no:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) studiju rezultātiem vidējā izglītības līmenī (10%); 2) zināšanām matemātikā (25%); 3) zināšanām angļu valodā (25%); 4) VeA organizēta iestājpārbaudījuma testa un pārrunām (40%).
9.	<p>Studiju programmas īstenošanas adrese, norādot, vai studiju programmu īsteno augstskola, augstskolas filiāle, koledža vai koledžas filiāle</p>	<p>Ventspils Augstskola, Inženieru iela 101, Ventspils, Latvija, LV-3601; studiju programmu īsteno augstskola</p>
10.	<p>Iegūstamais grāds vai profesionālā kvalifikācija vai iegūstamais grāds un profesionālā kvalifikācija (kods saskaņā ar Latvijas izglītības klasifikāciju)</p>	<p>Profesionālā bakalaura grāds biznesa vadībā un profesionālā kvalifikācija “Uzņēmuma vadītājs” (1120 - rīkotājdirektori un uzņēmumu vadītāji), studiju programmas kods 42345.</p>

I. Studiju programmas atbilstība studiju virzienam

Prasība [1]: Studiju programma atbilst studiju virzienam, kurā to plānots iekļaut.

Kritēriji un analīze:

1. Studiju programmas izveide ir pamatota un atbilst augstskolas/ koledžas stratēģijai, studiju programmas mērķis, uzdevumi un plānotie studiju rezultāti ir sasniedzami un savstarpēji saistīti. Studiju programmas izstrādes procesā tika iesaistīti ārējie eksperti, mācībspēki, studējošie, darba devēji u.c.

Ventspils Augstskola (turpmāk - VeA) profesionālās bakalaura studiju programmas “Uzņēmējdarbības akadēmija” (turpmāk - studiju programma) studiju programmas raksturojumā (turpmāk – programmas raksturojums) izvirzīts mērķis – sagatavot Latvijas un starptautiskajā tirgū konkurētspējīgus speciālistus ar Latvijas Republikas profesionālās augstākās izglītības valsts standartam atbilstošu bāzes izglītību biznesa vadībā. Studiju programmas mērķi un plānotie studiju rezultāti ir sasniedzami un savstarpēji saistīti (studiju programmas raksturojuma 4. lpp.), kā arī atbilst Latvijas izglītības kvalifikācijā noteiktām Eiropas kvalifikācijas ietvarstruktūras 6. līmeņa zināšanām, prasmēm un kompetencēm.

Programmas raksturojumā ir sniegts pietiekams pamatojums studiju porgrammas izveides nepieciešamībai, var piekrist, ka studiju programmas īstenošana angļu valodā ļaus piesaistīt arī studentus no ārvalstīm.

Studiju programma atbilst VeA īstenojamam studiju virzienam “Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība” (turpmāk - Vadība), kas akreditēts 2013. gada 7. jūnijā, ar tam atbilstošajām kopīgā atzinuma 4.-5. lapā norādītajām studiju programmām.

Eksperti iepazinās ar VeA attīstības stratēģiju laika posmam no 2016. gada līdz 2020. gadam, kas apstiprnāta VeA Senātā sēdē 2015. gada 28.oktobrī (turpmāk - Stratēģija), kas bija pievienota programmas raksturojumam pievienotajos pielikumos un publiski pieejama VeA mājas lapā. VeA virsmērķis ir sekmēt VeA kā starptautiski atzīta Baltijas līmeņa augstākās izglītības un zinātnes centra attīstību ceļā uz Eiropas integrētās universitātes statusu. VeA izvirzīja septiņus savstarpēji saistītus un sinerģiskus mērķus (konkurētspējīgu studiju virzienu attīstību, zinātnes un pētniecības integrāciju, mūžizglītību, sadarbību, starptautisko darbību, cilvēkresursu attīstību, kapacitātes stiprināšanu un finansiālo efektivitāti).

Pirmais mērķis ir saistīts ar Vadības virziena attīstību, paplašinot studiju programmu klāstu, dažādojot piedāvājumu un paaugstinot kvalitāti atbilstoši valsts, reģiona, pilsētas vajadzībām un darba tirgus prognozēm, kas ir kā pamatojums jaunas programmas izveidei Vadības studiju virzienā saskaņā ar konkrēto Stratēģijas uzdevumu. Var secināt, ka jaunās programmas izveide ir pamatota un atbilst VeA stratēģijai kopumā un tās izvirzītajiem mērķiem.

VeA Stratēģijā virsmērķī akcentēts, ka VeA ir virzībā uz universitātes statusu. Universitātes pazīmes ir, ja ir visu 3 līmeņu (bakalaura, maģistra, doktora) studijas vismaz 5 virzienos un studijās ir integrēta pētniecība, ko raksturo regulāra personāla kvalifikācijas paaugstināšana, aizstāvot promocijas darbus un sasniedzot vismaz 65% akadēmiskā personāla līmeni ar doktora grādu, liels pētniecības finansējuma un projektu īpatsvars budžetā, sava zinātnes rakstu krājuma izveidošana. Tomēr, iekļaujot Vadības virzienā šo studiju programmu, mācībspēku iesaistīšana pētniecībā būs apgrūtināta, jo lielākā daļa mācībspēku ir praktiķi.

Studiju programmas izstrādes darba grupā strādāja divi nozares pārstāvji-potenciālie vieslektori Guntis Čoders (SIA “Walmoo”, Studiju progrmmas direktora vietnieks) un Salvis Roga (Kurzemes biznesa inkubators, Studiju porgrammas direktors), lai studiju programmā iegūstamās zināšanas un prasmes atbilstu Latvijas ekonomikas, nozaru un tirgus prasībām. No VeA administratīvā un akadēmiskā personāla tika iesaistīti šādi mācībspēki: VeA Ekonomikas un pārvaldības fakultātes dekāne, docente Liene Resele un lektore Dace Štefenberga. Papildus studiju programmas izstrādē tika iesaistīti citi nozaru eksperti, kas tika piesaistīti atsevišķu studiju kursu aprakstu sagatavošanā, kā arī ārvalstu eksperts Miksels Hirvi - Tiimiaketemia sertificēts vecākais komandas treneris, viens no *Team Academy* īpašniekiem, Jyvaskyla universitātes Somijā. Ekspertu vizītes laikā tika sniegta informācija par to, ka gan studiju programmas vadība, gan atsevišķu mācībspēki devušies pieredzes apmaiņā uz Somijas

augstākās izglītības iestādi, lai apgūstu nepieciešamās prasmes programmas izveidošanai un īstenošanai.

Eksperti vizītes laikā guva papildu informāciju no darba devējiem (Edijs Brauns, SIA “Baltic Textile Production”, Liene Kataševska, Ventpils biznesa inkubators, Austris Galindoms, Ventpils pilsētas domes Ekonomikas nodaļas vadītāja v.i.), kas apstiprināja, ka studiju programma vērsta uz darba devēju sagatavošanu un ārvalstu studentu piesaistīšanu; tomēr programmas raksturojumā (un arī vizītes laikā tas netika gūts) nav atbilstoša pamatojuma, ka darba tirgū nepieciešami organizācijas vadītāji ar bakalaura līmeņa izglītību, bet minēts, ka nepieciešami profesionāļi ar sociālajām un profesionālajām prasmēm. Ekspertu rīcībā bija informācija par studiju programmas izstrādes procesu, proti, programmas raksturojuma II daļas 2.3. apakšpunktā minēts, ka VeA Ekonomikas un pārvaldības fakultātes (turpmāk - EPF) bakalaura studiju programmu “Vadībzinātne” un “Biznesa vadība” studējošie izteica priekšlikumus par licencējamās studiju programmas nosaukumu. Arī ekspertu vizītes laikā VeA pārstāvji apstiprināja, ka nosaukums tika pieņemts, pamatojoties uz studentu viedokli. Tikšanās laikā ar studiju programmas vadības pārstāvjiem eksperti tika informēti, kā šis aptaujas process tika veikts. 2019. gada 27. jūnijā papildus VeA iesniegtajos dokumentos norādīts, ka rakstiskā formā par jaunās studiju programmas izveidi studenti netika aptaujāti. Studentu interese un viedoklis par šāda veida studiju programmu tika uzzināts sarunas veidā dažādu kursu ietvaros.

Eksperti izteica viedokli par studiju programmas nosaukumu “Uzņēmējdarbības akadēmija”, jo latviešu valodā termins “akadēmija” ir tradicionāli lietots nosaukums akadēmiski ievirzītām augstākās izglītības iestādēm vai institūcijām, nevis studiju programmām, kas var mulsināt potenciālos studentus.

Programmas raksturojuma 1. pielikumā ir pievienots VeA 2019. gada 25. marta Senāta sēdes lēmums par studiju programmas izveidošanu.

Eksperti, vizītes laikā apskatot VeA informatīvajā sistēmā ietvertos iekšējos normatīvos aktus, guva apliecinājumuku VeA ir Nolikums par jaunas studiju programmas izstrādes kārtību, kas apstiprināts VeA Senātā 2019. gada 16. janvārī, un norādīts programmas raksturojuma I daļas 1.1. apakšpunkta 8. lpp.).

2. Studiju programmas izveides procesā ir analizēti un ņemti vērā augstskolas/ koledžas veikspējas rādītāji, studējošo skaita dinamika un tendences u.c.

Pamatojot studiju programmas nepieciešamību, VeA atsaucas uz veikto analīzi par veikspējas rādītājiem, studējošo skaita samazināšanos, tās dinamiku un tendencēm kopumā VeA un EPF atsevišķi, kas pēc VeA viedokļa rada nepieciešamību pēc jaunas, unikālas studiju programmas, kur uzsvars no mācīšanas uz mācīšanos un mācīšanās centrā ir likts uz reāla uzņēmuma izveidi un vadīšanu, paralēli apgūstot teorētiskās zināšanas.

Programmas raksturojumā tiek atspoguļota tikai kopējā Vadības virziena studentu skaita dinamika, bet, pamatojoties uz IZM augstākās izglītības statistikas datiem (skat.

<https://www.izm.gov.lv/lv/publikācijas-un-statistika/statistika-par-izglitibu/statistika-par-augstako-izglitibu>), kas apkopoti par visām Latvijas augstskolām un koledžām, ir iespējams gūt informāciju par VeA par katru īstenoto studiju programmas studentu skaita dinamiku gan 1. kursā imatrikulēto studentu, gan par kopējo studējošo skaitu par pēdējiem pieciem gadiem. Analīzes rezultātā var gūt šādu secinājumu: laika posmā no 2014./2015. akadēmiskā gada līdz 2017./2018. akadēmiskajam gadam abās īstenotajās Vadības virziena bakalaura studiju programmās “Biznesa vadība” un “Vadībzinātne” budžeta vietu procentuālais sadalījums 1. kursa imatrikulētiem studentiem pieauga no 61% līdz 81%. Budžeta vietas galvenokārt bija tikai bakalaura līmeņa studiju programmai, kas īstenota latviešu valodā. Savukārt imatrikulēto studentu skaits īstenotajā bakalaura studiju programmā “Vadībzinātne” (angļu valodā), kur budžeta vietas netika piedāvātas, ir neliels, kas nepārsniedz 15 studentus grupā, tas svārstījās no 5 studentiem (2014./2015. akadēmiskajā gadā) līdz 14 studentiem (2016./2017.); studiju maksa nākamajam studiju gadam paredzēta EUR 1700 gadā.

3. Studiju programma atbilst nozares tendencēm Eiropas Savienības valstīs un pasaulē, augstskola/ koledža ir sniegusi pamatojumu, kāpēc studiju programmas salīdzinājums ir veikts ar attiecīgo augstskolu/ koledžu studiju programmām, un norādīti galvenie secinājumi.

Programmas raksturojumā I daļas 1.3. apakšpunkta 11. lpp. norādīts, ka studiju programma salīdzināta ar divām bakalaura līmeņa studiju programmām. Augstskolu izvēle tika veikta pēc šādiem kritērijiem: ES dalībvalstis, studiju programmas atbilstošā joma, kas balstītas uz pašu mācīšanās metodiku. Tika analizētas divu augstskolu programmas, kuru salīdzinājums pievienots iesnieguma 4.pielikumā. Viena ir universitāte JAMK University of Applied Sciences, kas pirmā uzsāka piedāvāt “Team Academy” bakalaura programmu, bet otra ir Bristoles Biznesa skola Apvienotajā Karalistē, kas šādu programmu īsteno no 2013. gada. Veiktajā salīdzinājumā redzams, ka Somijā un Apvienotajā Karalistē studiju programmas apjoms kredītpunktos ir mazāks nekā VeA plānotajā studiju programmā. VeA un JAMK studiju programmās ietverti kursi uzņēmuma vadībā, līderībā, finansēs, mārketingā, IT, bet atšķiras studiju kursu aprakstos iekļautās tēmas, nosaukumi un kredītpunkti.

Salīdzinājums ar abām AII studiju programmām atspoguļo aktuālās nozares tendences, kur salīdzinātās studiju programmas sekmēs izglītības ieguvu uzņēmējdarbības jomā, studējošajiem attīstot biznesa domāšanu un prasmes, veidojot tās ar praktisku reālās dzīves pieredzi un projektu darbu.

4. Studiju programmas attīstības perspektīvas ir analizētas un pamatotas.

Programmas raksturojuma I daļas 1.4. apakšpunkta 11. lpp. norādīts, ka VeA studiju programma ir perspektīva un tā tiks īstenota saskaņā ar LR interesēm - kvalitatīva, visa mūža garumā pieejama un uz radošumu orientēta izglītība. Jaunā studiju programma tiks īstenota, balstoties uz principiem, uzsvaru liekot uz mācīšanos, nevis mācīšanu, uz aktīvu, nevis pasīvu līdzdalību, uz studentcentrētu pieeju. Programmas raksturojuma pamatojumā teikts, ka studiju programma

vērsta uz darba devēju, nevis darba ņēmēju sagatavošanu, uz motivācijas, atbildības, mērķtiecības, līderības veicināšanu. Pēc VeA programmas raksturojumā teiktā, ilgtspējību raksturo studiju programmā iestrādātās nozīmīgas izglītības tendences, kas minētas “Izglītības attīstības pamatnostādnēs 2014.-2020.gadam”.

Diskutabls ir jautājums par jaunās studiju programmas mērķauditoriju, jo studējošajiem latviešu valodā ir iespēja pirmām kārtām izvēlēties valsts finansētu bakalaura studiju programmu (budžeta vietas), savukārt angļu valodā studējošiem ir iespēja studēt bakalaura programmā “Vadībzinības”, kur studiju maksa ir gandrīz 2 reizes mazāka. Šis jautājums tika uzdots VeA vadībai un programmas izstrādātājiem vizītes laikā. Augstā studiju maksa saskatāma ar studiju programmas īstenošanu angļu valodā, mācībspēku, mentoru un konsultantu piesaistīšanu, jo 80% no programmas budžeta veido darba samaksa. Eksperti izteica viedokli, ka ir pamatotas bažas par jaunas studiju programmas uzsākšanu 2019./2020. akadēmiskajā gadā – minimālā studējošo skaita nodrošināšana pirmajā studiju gadā.

No vienas puses, jaunās studiju programmas iekļaušana Vadības virzienā rada konkurenci jau esošai bakalaura programmai “Biznesa vadība”, kura īstenota latviešu valodā un ir ar tādu pašu iegūstamo bakalaura grādu un profesionālo kvalifikāciju. No otras puses, jaunā studiju programmas atšķirīgā pieeja var būt saistoša potenciālajiem studentiem; diskutabls ir jautājums, vai būs pieprasījums pēc studiju programmas ar salīdzinoši augstu studiju maksu EUR 3000.

Secinājumi, norādot kritēriju stiprās/ vājās puses un atbilstību prasībai [1]

Licencēšanai pieteiktā studiju programma atbilst VeA attīstības stratēģijai laika posmam no 2016. līdz 2020. gadam. VeA sniegusi pamatojumu studiju programmas izveides nepieciešamībai, un studiju programma Vadības virzienā atbilst nozares tendencēm Eiropas Savienībā.

Stiprās puses:

1. Studiju programmas uzsvars no mācīšanas uz mācīšanos ar reālu uzņēmuma izveidi un vadīšanu, paralēli patstāvīgi apgūstot teorētiskās zināšanas.
2. Studiju programmas vadības un atsevišķu mācībspēku pieredzes apmaiņas braucieni, apgūstot nepieciešamās prasmes programmas izveidošanai un īstenošanai.

Vājās puses:

1. Nav sniegts pārliecinošs pamatojums par organizāciju vadītāju pieprasījumu darba tirgū ar iegūtu bakalaura līmeņa izglītību.
2. Nav iespējams šobrīd prognozēt studiju programmas attīstību, nodrošinot minimālo studējošo skaitu augstās studiju maksas dēļ.

Kritēriju novērtējums:

Kritērijs	Novērtējums			
	Izcili	Labi	Viduvēji	Neapmierinoši
1.		X		
2.		X		
3.		X		
4.			X	

Prasības [1] novērtējums:

Prasība	Atbilstība			Pamatojums
Studiju programma atbilst studiju virzienam, kurā to plānots iekļaut	Atbilst	Daļēji atbilst	Neatbilst	Studiju programma ir aktuāla, atbilst studiju virzienam.
	X			

II. Resursi un nodrošinājums

Prasība [2]: Studiju bāze, informatīvā bāze (tai skaitā bibliotēka), finansiālā bāze un materiāltehniskā bāze atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem.

Kritēriji un analīze:

1. Studiju bāze, ietverot iesaistīto struktūrvienību (katedru, profesoru grupu, laboratoriju, institūtu u.c.) un nepieciešamo palīgpersonālu, ir apzināta un atbilstoša studiju programmas īstenošanas nosacījumiem.

Pamatojoties uz VeA programmas raksturojumā sniegto informāciju, studiju programmu plāno īstenot EPF, kuras augstākā lēmējinstītūcija ir Dome, un studiju programmas īstenošanā ir iesaistīts studiju programmas direktors, mācību prorektors, mācību daļa, speciālists ārējo sakaru jautājumos, sabiedrisko attiecību speciālisti, VeA Uzņēmējdarbības, inovāciju un reģionālās attīstības centrs.

2. Informatīvā un metodiskā bāze, datubāzes un bibliotēkā pieejamā literatūra atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem.

VeA programmas raksturojumā tika minēts, ka VeA bibliotēkā ir ap 26 000 sējumu un ap 750 audiovizuālo materiālu. Lai arī netika minēts, cik daudz sējumu un materiālu ir tieši uzņēmējdarbības jomā, tomēr tika norādīts, ka bibliotēka abonē tādus drukātos izdevumus, kā "Balance", "Dienas Bizness", "IR", "Kapitāls", "Bloomberg Businessweek", "Harvard Business Review USA", "The Economist", kas ir plašs klāsts attiecīgajam studiju virzienam, kā arī studējošajiem būs pieejamas datu bāzes "LETA", "Letonika", "Lursoft", "EBSCO", "Britannica Online Academic Edition", "LNB Digitālā bibliotēka", "Scopus", "Science Direct", "Web of Science"; jaunajai studiju programmai ir iegādātas grāmatas EUR 940 apmērā, tomēr nepieciešams parūpēties par to, ka nepieciešamā literatūra ir brīvi pieejama studējošajiem programmas īstenošanas valodā un ik gadu atbilstoši papildināta, ņemot vērā, ka programmas raksturojumā minētie EUR 1000 ik gadu var būt nepietiekami, lai nosegtu grāmatu sējumu skaitu visiem studējošajiem studiju virzienā.

VeA bibliotēkas darba laiks, kas darba dienās ir no 9:00 līdz 21:00 un sestdienās no 9:00 līdz 16:00, ir piemērots pilna laika studējošo studijām. Apskatot bibliotēkas telpas, eksperti pārliecinājās par to, ka tā ir piemērota studiju programmas īstenošanas vajadzībām.

Vizītes laikā eksperti iepazinās ar VeA informācijas sistēmām un e-studijām, visi mācībspēki strādā ar Moodle, kurā ir ievietoti katrai struktūrvienībai un kursam atbilstošie materiāli, kā arī studējošajiem ir pieejams elektronisks ziņojumu dēlis un e-studijas, kur ir iespējams iepazīties ar kursu materiāliem, kā arī studentu un mācībspēku e-pastu administrēšanai tiek izmantots "Google Apps for Education". Informācijas sistēma ir nais.venta.lv, kas ir balstīta uz Latvijas Augstskolu Informatīvo Sistēmu.

3. Finansiālā bāze un studiju programmas izmaksas ir atbilstošas studiju programmas vajadzībām un īstenošanas nosacījumiem, studiju programmas finansēšanas avoti ir apzināti, un finanšu resursi nodrošina studiju programmas īstenošanu studiju rezultātu sasniegšanai.

VeA programmas raksturojumā un 2019. gada 21. maija iesniegtajā papildinformācijā tika minēts, ka studiju programmas finansēšanas avoti būs valsts budžeta finansējums (plānotas 4 budžeta vietas), studējošo studiju maksa (EUR 3000 gadā), fizisku un juridisku personu iemaksas un ziedojumi, samaksa par zinātnisko pētījumu izpildi, konsultācijām un citiem pakalpojumiem. Studiju programmā plānots uzņemt 20 studējošos, kas kopumā veidotu ieņēmumus EUR 54075,92 apmērā. Izdevumu plāns atbilst ieņēmumu plānam, paredzot pirmajā uzņemšanas gadā ar ieņēmumiem pilnīgi nosegt izdevumus.

Ņemot vērā faktoru, ka studējošo uzņemšanu plānots uzsākt tikai augustā, ekspertiem rodas šaubas par to, kā tiks nodrošināts nepieciešamais minimālais studējošo skaits pirmajā studiju gadā, kas savukārt varētu ietekmēt studiju programmas finansiālo stabilitāti ne tikai šajā, bet arī nākamajos gados.

Studiju maksa vienam studējošajam ir par EUR 1481,02 augstāka nekā finansējums par vienu valsts budžeta vietu, kas rada situāciju, ka par privātajiem un juridisko personu līdzekļiem studējošie segtu daļu izmaksu studējošajiem, kuri studēs valsts budžeta finansētās studiju vietās.

Mācību prorektore Raita Rollande ekspertiem vizītes laikā minēja, ka šo jautājumu risinās ar fizisko un juridisko personu iemaksu un ziedojumu palīdzību, vai arī ar līdzmaksājuma ieviešanu par valsts budžeta līdzekļiem studējošajiem, kas tomēr nerada skaidrību par šī jautājumu turpmāko risinājumu.

4. Materiāltehniskā bāze un tās pieejamība studējošajiem un mācībspēkiem ir atbilstoša studiju programmas specifikai un īstenošanai.

Balstoties uz VeA programmas raksturojumu, augstskolas materiāltehnisko bāzi veido modernas nodarbību telpas, auditorijas un laboratorijas, augsta līmeņa tehniskie līdzekļi - datori, interaktīvās tāfeles, televizori, - kā arī bezvadu interneta pieslēgums gan augstskolas telpās, gan dienesta viesnīcā. VeA ir divas modernas amfiteātra tipa auditorijas ar 90 un 130 sēdvietām, multimediju audiovizuālo tehniku un sinhronās tulkošanas kabīnēm.

VeA tīklā kopējais datoru skaits ir 300, notiek tehnikas atjaunošana, iegādājot 60 jaunus datorus un rūpējoties par to, lai datortehnikas lietošanas ilgums nepārsniegtu piecus gadus. Eksperti arī vizītes laikā secināja, ka VeA materiāltehniskā bāze ir piemērota un atbilstoša studiju programmas specifikai un īstenošanai.

Secinājumi, norādot kritēriju stiprās/ vājās puses un atbilstību prasībai [1]

Studiju programmas resursi un nodrošinājums kopumā ir apmierinošā līmenī, ir ļoti laba informatīvā un metodiskā bāze, bibliotēkā ir pieejams liels materiālu klāsts, kā arī informācijas sistēma ir labi attīstīta. Materiāltehniskā bāze ir atbilstoša studiju programmas specifikai un īstenošanai ar modernu infrastruktūru un tehniku.

Bažas rada finansiālā bāze, kas ekspertiem pat pēc vizītes neradīja skaidrību par to, cik ilgtspējīga finansiāli būs studiju programma, ņemot vērā, ka studiju maksa vienam studējošajam ir par EUR 1481,02 augstāka, nekā valsts finansējums, kas piešķirts vienai studiju vietai.

Stiprās puses:

1. VeA informatīvā un metodiskā bāze un datubāzes, jau pieejamā literatūra angliski atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem.
2. Augstskolas telpas, materiāltehniskā bāze studējošajiem un mācībspēkiem ir nodrošināta augstā līmenī atbilstoši studiju programmas specifikai un īstenošanas vajadzībām.

Vājās puses:

1. Pastāv risks, ka studiju programmai nebūs ilgtspējīgs finansiālais nodrošinājums.

Kritēriju novērtējums:

Kritērijs	Novērtējums			
	Izcili	Labi	Viduvēji	Neapmierinoši
1.		X		
2.		X		
3.			X	
4.	X			

Prasības [2] novērtējums:

Prasība	Atbilstība			Pamatojums
Studiju bāze, informatīvā bāze (tai skaitā bibliotēka), finansiālā bāze un materiāltehniskā bāze atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem	Atbilst	Daļēji atbilst	Neatbilst	Studiju bāze, informatīvā bāze (tai skaitā bibliotēka), materiāltehniskā bāze kopumā atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem.
	X			

III. Studiju saturs un īstenošanas mehānisms

Prasība [3]: Licencējamās studiju programmas saturs un īstenošanas mehānisms atbilst studiju programmas mērķim, uzdevumiem un sasniedzamajiem studiju rezultātiem.

Kritēriji un analīze:

1. Studiju saturs ir aktuāls un atbilst nozares un/vai zinātnes tendencēm, kā arī atbilst attiecīgo normatīvo aktu prasībām. Studiju kursu saturs ir savstarpēji salāgots un nodrošina studiju kursu un studiju programmas rezultātu sasniegšanu.

Studiju programmas saturs ir aktuāls un atbilst nozares tendencēm Latvijā un globālajā uzņēmējdarbības veicināšanas un darba tirgus aktuālajām tendencēm¹. Kursu saturs nodrošina studiju programmas rezultātu sasniegšanu. Studiju kursi saturiski ir savstarpēji salāgoti un nodrošina studiju programmas rezultātu sasniegšanu un atbilstību jaunu uzņēmumu attīstībai un

¹ (Evaluating Latvia's Active Labour Market Policies, "Trends and challenges in the Latvian Labour market", 2015, https://read.oecd-ilibrary.org/employment/evaluating-latvia-s-active-labour-market-policies_ab10fcfb-en#page16)

esošo darba devēju vajadzībām, kvalifikāciju ietvarstruktūras 6. līmeņa zināšanām, prasmēm un kompetencei, kā arī ļauj sasniegt 1.49. “Uzņēmuma vadītāja/vadītāja vietnieka profesijas standartā” iekļautās prasības (zināšanas, prasmes, spējas) atbilstoši 5. profesionālajam līmenim (papildus sākotnēji iesniegtajiem dokumentiem informācijas avots ir arī VeA 2019. gada 21. maijā iesniegtā papildinformācija).

Programmas apjoms 160 KP. No tiem teorētiskie studiju kursi ir 124 KP, prakse 20 KP un bakalaura darbs 16 KP. Ir divi studiju kursi pa 1 KP, bet vēlams tos apvienot modulī ar 2 KP kopapjomu, jo šīs prasības ir izvirzītas ECTS kataloga izveidošanai, par kuru būtu ieteicams padomāt VeA.

Studiju programmas raksturojumā nav minēts par 3 obligāto patstāvīgo kursa darbu sagatavošanu. Nav izstrādāti detalizēti patstāvīgo darbu apraksti, kur patstāvīgais darbs saistīts ar konkrēta studiju kursa apguvi. Būtu vēlams patstāvīgos darbus veidot kā biznesa plānu, lietišķos pētījumu vai kursa darbu.

Studiju kursu aprakstos ir skaidri definēti mērķi, kursa saturs, mācīšanas metodes, plānotie rezultāti. Uz licencēšanas brīdi nav detalizēti izstrādāti studiju kursu novērtēšanas kritēriji, kas sniedz studentiem skaidru un caurspīdīgu vērtēšanas procedūru, attiecīgi nepieciešams pilnveidot studiju kursu aprakstus.

2. Studiju programmas īstenošanas mehānisms nodrošina studiju rezultātu sasniegšanu, ietverot studentcentrētas mācīšanās principus, studējošo prakses (ja piemērojams) organizēšanas nosacījumi un sniegtais atbalsts studējošajiem ir noteikts un integrēts studiju programmas saturā.

Studiju programmas īstenošanas mehānisms nodrošina tās noteikto rezultātu sasniegšanu, ja tiks nodrošināts tajā minēto studentu kontingents, lai pielietotu tajā paredzētās studiju īstenošanas metodes (VeA programmas raksturojuma 4.3. apakšpunkta 31.lpp). Studiju programmas ietvaros tiek pielietoti studentcentrētas izglītības aspekti, ietverot dažādu nodarbību veidu kombināciju (praktiskie darbi, grupu darbi, diskusijas, prezentācijas, situāciju analīze, eksperimenti, simulācijas spēles, referāts, projekta darbs). Studenti lielā mērā teorētiskos jautājumus apgūs patstāvīgi, un mācībspēki darbosies kā konsultanti un sniegs atbalstu studiju kursu apgūšanā, un nodrošinās konsultācijas ar uzņēmējdarbību saistītos jautājumos.

Saskaņā ar studiju programmas plānu prakse plānota 4. studiju gadā, un prakses process raksturots prakses nolikumā, kas ietver prakses mērķi un prakses īstenošanas mehānismu. Savukārt prakse līgumā ir ietverts prakses mērķis, uzdevumi, prakses norises plānojums, prakses sasniegumu vērtēšanas kārtība, kā arī iesaistīto pušu pienākumi un atbildība.

Lai gan prakses nolikumā minēts, ka studenta uzdevumi prakses laikā ir patstāvīgi veikt praktisku darbu, reālu uzņēmējdarbības pārvaldes problēmu risināšanā, izmantojot studiju laikā apgūtās teorētiskās zināšanas un apgūtās praktiskās iemaņas, tomēr nav izstrādāta prakses

programma ar ietvertiem detalizētiem prakses uzdevumiem, lai iegūtu praktiskās zināšanas, prasmes un kompetences saskaņā ar profesijas standartu 20 KP apjomā.

Programmas raksturojuma 4.2. apakšpunkta 31. lpp. minēts, ka studējošo prakse tiks organizēta VeA telpās, studentu komandu dibinātos uzņēmumos, analizējot un izstrādājot ieinteresēto sadarbības partneru - uzņēmumu - biznesa pilveides uzdevumus. Tajā pašā laikā programmas raksturojumā pievienotajos pielikumos (līgums par VeA studenta praksi – 2. pielikums, 109. lpp.) ir noteikts, ka uzņēmumam ir jānodrošina students ar prakses vietu.

Nav izstrādāta procedūra studentiem, dibinot uzņēmumus. VeA nav sagatavotas procedūras, kas nosaka, piemēram, uzņēmuma dibināšanas, reorganizācijas un likvidācijas jautājumus. Piedevām nav noteikts, kādas iespējamās finanšu saistības papildus studiju maksai būs jāuzņemas studējošajiem, vai arī to nodrošinās VeA.

Iegūto zināšanu un prasmju pārbaude ir regulāra, kā ir norādīta katra studiju kursa aprakstā, tomēr nav izskaidroti, piemēram, prezentācijas, projekta izstrādes, esejas vērtēšanas kritēriji, kas sniedz studentiem skaidru izpratni par individuālā snieguma novērtējumu katrā pārbaudījuma veidā.

Ja studiju programmas īstenošana tiks pārtraukta, VeA studējošajiem nodrošinās iespēju turpināt izglītības iegūvi bakalaura studiju programmā “Biznesa vadība”, tomēr eksperti vizītes laikā izteica viedokli, ka tas nav iespējams, jo programma “Biznesa vadība” netiek nodrošināta angļu valodā. Ir jāizvērtē iespēja sadarbības līguma noslēgšanai ar “Biznesa augstskolu “Turība”” (profesionālā bakalaura studiju programma “Uzņēmējdarbības vadīšana” (kods 42345)), kas tiek īstenota arī angļu valodā.

3. Augstskolā/ koledžā ir izveidota kvalitātes nodrošināšanas sistēma, kurā noteiktie principi tiek ievēroti arī licencējamajā studiju programmā, kā arī ievēroti Standartu un vadlīniju kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā (ESG) 1. daļas standarti.

Studiju virziena “Vadība, administrēšana un nekustāmo īpašumu pārvaldība” kvalitātes nodrošināšanai ir izstrādāta mācību procesa novērtēšanas un kvalitātes sistēma (apstiprināta 2014.gadā VeA Senāta sēdē). VeA apstiprināja, ka kvalitātes nodrošināšanas sistēma (turpmāk - KNS) tiks aktualizēta ar Eiropas Sociālā fonda Projektu Nr. 8.2.3.0/18/A/014 "Ventspils Augstskolas studiju programmu satura kvalitātes pilnveide, resursu izmantošanas efektivitātes uzlabošana un labākas pārvaldības nodrošināšana", organizējot iepirkumu par jaunas KVS izstrādi un ieviešanu. VeA mājas lapā publiski nav pieejama informācija par kvalitātes nodrošināšanas sistēmu.

Studiju programmā ir ievērotas (atsauce uz praksi programmas raksturojuma 4.3. apakšpunkta 31. lpp. „Studiju programmas īstenošanas mehānisms“ un „Studiju programmas atbilstība Standartu un vadlīniju kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā (ESG) 1. daļai“ 6. pielikums, kā arī gūts apstiprinājums tikšanās laikā sarunās ar VeA vadību un EPF

dekāni Lienī Reseli un mācību prorektori Raitu Rollandi) Standartu un vadlīniju kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā (ESG) 1. daļas prasības kvalitātes nodrošināšanai augstākajā izglītībā.

4. Studējošie, absolventi, darba devēji un/ vai nozares darba devēju organizācijas un citas nozares organizācijas ir iesaistītas studiju programmas izveidē un iesaiste plānota arī turpmākā programmas pilnveidē (t.s. darbs ar studējošo un darba devēju aptauju rezultātiem).

Programmas izstrādē tika iesaistīti un tās nodrošināšanā tiks iesaistīti biznesa vides pārstāvji, informāciju lūgums skatīt šī kopīgā atzinuma 5.-7 lpp. I daļā “Studiju programmas atbilstība studiju virzienam” (1. kritērijs). Tikšanās laikā ar darba devējiem tika konstatēts, ka viņi individuālā kārtā ir informēti par jaunveidojamās studiju programmas saturu un tā pielietotajām mācību metodēm, kas tiks balstītas uz praktisku biznesa vajadzību risināšanu (piemēram, digitālais mārktings, tirgus analīze, jaunu klientu piesaiste). Jāatzīst, ka tikšanās laikā neviens no pieaicinātajiem darba devējiem/nozares organizāciju pārstāvjiem nebija praktiski iesaistīts programmas satura veidošanā, kā arī nebija indikācijas par viņu iesaisti turpmāk. Darba devēji apstiprināja, ka būs gatavi iesaistīties turpmākās programmas pilnveidē.

Secinājumi, norādot kritēriju stiprās/ vājās puses un atbilstību prasībai [3]

Profesionālā bakalaura studiju programma “Uzņēmējdarbības akadēmija” atbilst mūsdienu aktuālajām prasībām un likumdošanas normām. Studiju programmas mērķis un uzdevumi ir atbilstoši, studiju kursi un to programmās iekļautais saturs un mācīšanās metodes kopumā nodrošina studiju rezultātu sasniegšanu. Studiju programmas izveides procesā ir iesaistījušies biznesa praktiķi.

Stiprās puses:

1. Studiju programma “Uzņēmējdarbības akadēmija” nodrošina inovatīvu mācīšanas pieeju (VeA programmas raksturojuma 4.3. apakšpunkta 31.-35.lpp).

Vājās puses:

1. VeA spēja nodrošināt studiju programmā minēto studentu kontingentu, lai pielietotu studiju programmā paredzētās studiju īstenošanas metodes (VeA programmas raksturojuma 4.3. punkta 31.lpp.).
2. Studentiem, dibinot uzņēmumus VeA, nav sagatavotas procedūras, kas nosaka, piemēram, uzņēmuma dibināšanas, reorganizācijas un likvidācijas jautājumus.
3. Studiju programmas aprakstā nav minēta trīs patstāvīgo kursa darbu sagatavošana un nav izstrādāti detalizēti patstāvīgo darbu apraksti, kur patstāvīgais darbs saistīts ar konkrēta studiju kursa apguvi.
4. VeA mājas lapā nav pieejama informācija par KNS.
5. VeA nav publiski pieejami dokumenti, kas regulē studentu imatrikulāciju, kvalifikāciju atzīšanu un sertifikāciju.
6. Studiju programmā studējošajiem nav nodrošināta iespēja turpināt izglītības ieguvu bakalaura studiju programmā “Biznesa vadība”, jo studiju programma “Biznesa vadība” tiek īstenota latviešu valodā (netiek nodrošināta angļu valodā).

7. Studiju programmas aprakstā nav izskaidrots, pēc kādiem kritērijiem tiek vērtēta, piemēram, prezentācija, projekta izstrāde, eseja, kas studentiem sniegtu izpratni par individuālā snieguma novērtējumu apgūto kursu tēmu pārbaudījumos.
8. Izstrādātā prakses programma neiekļauj detalizētus prakses uzdevumus.

Kritērija novērtējums:

Kritērijs	Novērtējums			
	Izcili	Labi	Viduvēji	Neapmierinoši
1.		X		
2.			X	
3.		X		
4.		X		

Prasības [3] novērtējums:

Prasība	Atbilstība			Pamatojums
Licencējamās studiju programmas saturs un īstenošanas mehānisms atbilst studiju programmas mērķim, uzdevumiem un sasniedzamajiem studiju rezultātiem	Atbilst	Daļēji atbilst	Neatbilst	Prakses nodrošināšana studentiem - studiju saturs un īstenošanas mehānisms (2. kritērijs).
		X		

IV. Mācībspēki

Prasība [4]: Akadēmiskā personāla un viesprofesoru, asociēto viesprofesoru, viesdocentu, vieslektoru un viesasistentu kvalifikācija atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām.

Kritēriji un analīze:

1. Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku atlases kritēriji ir atbilstoši studiju programmas un studiju kursu specifikai.

Saskaņā ar VeA programmas raksturojumā norādīto un 2019. gada 21. maijā VeA iesniegto papildinformāciju studiju programmas mācībspēku izvēlē izmantoti šādi kritēriji, kas nodrošina mācībspēku kvalifikācijas atbilstību normatīvo aktu prasībām un studiju programmas studiju rezultātu sasniegšanu: izglītība uzņēmējdarbības vadībā un/vai docējamā studiju kursa jomā; vismaz 5 gadu praktiskā darba stāžs; atpazīstamība/sasniegumi nozarē; pedagoģiskā darba pieredze (vēlama); angļu valodas prasme vismaz B2 līmenī; labas komunikācijas, prezentācijas un vadības prasmes.

Studiju programmas īstenošanā piedalās tikai daži mācībspēki no VeA vēlētā akadēmiskā personāla, bet pamatā piesaistīti vieslektori - praktiķi. Programmā plānots piesaistīt trīspadsmit mācībspēkus. Divi jeb 15% no tiem ir ievēlēti docenta amatā VeA.

Eksperti tikšanās laikā ar studiju programmas vadību vērsa uzmanību uz to, ka ir mazs skaits iesaistīto VeA mācībspēku, savukārt kopējais studiju kursu skaits studiju programmā ir 29 (ar kursu apjomu no 1 KP līdz 8 KP); Guntis Čoders kā mācībspēks īstēnos 6 studiju kursus (22 KP apjomā, no tiem 3 izvēles kursi ar 10 KP apjomu) un kā mentors vai kā otrais, trešais mācībspēks studiju kursu īstenošanā ir 15 studiju kursus (78 KP apjomā), tas nozīmē, ka 80% no īstēnotajiem studiju kursiem kā pirmais atbildīgais vai mentors ir viens mācībspēks, kas ir ļoti augsts riska faktors studiju programmas īstenošanai.

2. Mācībspēku kvalifikācija nodrošina studiju programmas rezultātu sasniegšanu.

Saskaņā ar VeA programmas raksturojumā sniegto informāciju studiju programmas mācībspēki spēs nodrošināt studiju programmas uzdevumu izpildi, un kā pirmais svarīgākais uzdevums ir nodrošināt bakalaura līmenim un starptautiskiem standartiem atbilstošu konkurētspējīgu izglītību, un sagatavojot studējošos praktiskam darbam, attīstīt zinātniski pētnieciskā darba iemaņas un veicināt to izmantošanu.

Mācībspēku CV apstiprina programmas raksturojumā sniegto informāciju par viņu kvalifikāciju, akadēmisko darba pieredzi un iesaisti zinātniskajā darbā.

No piesaistītajiem mācībspēkiem vienpadsmit ir maģistra grāds, viens ir ieguvis bakalaura grādu un studē maģistrantūrā, vienam ir zinātņu doktora grāds, viens ir doktorants. Visiem mācībspēkiem ir vismaz piecu gadu praktiskā darba stāžs un atpazīstamība/sasniegumi nozarē, 11 jeb 86% no tiem ir pedagoģiskā/mentora darba pieredze. Trīs mācībspēku pārstāvji jeb 25% ir piedalījušies konferencēs un publicējuši zinātniskos pētījumus.

Studiju programmas mācību valoda ir angļu. Studiju programmas īstenošanā iesaistāmo mācībspēku paraksti un VeA 2019. gada 22. marta apliecinājums Nr. 1-99 norāda, ka studiju programmas īstenošanā iesaistāmo mācībspēku angļu valodas prasmes ir vismaz B2 līmenī. Visiem plānotajiem programmas īstenošanā iesaistītajiem mācībspēkiem ir angļu valodas prasmes vismaz B2 līmenī, kā arī labas komunikācijas, prezentācijas, vadības prasmes. Programmas raksturojuma pielikumā atspoguļots angļu valodas prasmes līmenis: augstākais (C2) ir Aivaram Lipenītim, Zanei Niedrei un Edijam Brauneram; C1 Edgaram Niklasam, Laurai Čoderei, Ingai Gleizdānei, Janīnai Bitenieci, Kristapam Bangam, Daigai Leterei, Guntim Čoderam, Salvim Rogam, Lienei Reselei, Dace Štēfenbergai. Kā redzams, trim mācībspēkiem jeb 23% no iesaistītajiem docētājiem ir visaugstākais angļu valodas prasmju līmenis.

3. Augstskola/koledža nodrošina mācībspēku kvalifikācijas paaugstināšanu un zinātniski pētnieciskās darbības veicināšanu.

Programmas raksturojumā III daļas 3.2. apakšpunkta 24. lapā minēts, ka VeA regulāri tiek īstenoti pasākumi akadēmiskā personāla akadēmiskai, profesionālai un pedagoģiskai pilnveidei: semināri, mācības mūsdienīgu un interaktīvu mācību metožu ieviešanai; semināri, mācības tālmācību rīku ieviešanai un lietošanas spēju pilnveidei; kursi angļu valodas prasmju apguvei un pilnveidei; mobilitātes veicināšana (docētāji piecu gadu laikā vismaz pusgadu stažējas ārzemēs, un 5 % no akadēmiskā personāla lasa lekcijas ārvalstu partneraugstskolās).

Tāpat studiju virziena akadēmiskā personāla apmācības, attīstības un atjaunošanas politika tiek īstenota šādi: konsultācijas ar kolēģiem, studijas doktorantūrā, dalība semināros, konferencēs unursos.

Saskaņā ar 2019. gada 9. jūlija papildus VeA iesniegto informāciju studentiem ir iespēja piedalīties ikgadējās studentu zinātniskajās konferencēs (2019. gadā studentu zinātniskā konference notika jau 15. reizi), studenti strādā dažādos projektos un pētījumos, kuru ietvaros studējošie piedalās zinātniskajās konferencēs un kopā ar docētājiem sagatavo arī zinātniskās publikācijas (studējošie ir zinātnisko rakstu līdzautori).

No visiem iesaistītajiem mācībspēkiem publikācijas bija tikai trijiem jeb 25% no iesaistītāmo mācībspēku kopskaita.

Vizītes laikā tika iegūta informācija, ka VeA atbalsta akadēmiskā personāla zinātnisko konferenču dalības un ceļa izdevumu apmaksu, kā arī tiek apmaksātas publikācijas.

Programmas raksturojuma CV pielikumos ir studiju programmas īstenošanā iesaistīto trīs docētāju pēdējo gadu zinātnisko publikāciju saraksts.

Jautājumā par zinātnisko darbību pagaidām nav izstrādāts mehānisms, kā mācībspēki spēs nodrošināt bakalaura līmenim atbilstošu zinātniski pētniecisko darbību, jo mācībspēku lielākā daļa ir praktiķi, kuru karjerā nav tik svarīgs pētniecības jautājums, savukārt VeA mācībspēki ir iesaistīti nepietiekoši.

Lai veicinātu studentu un akadēmiskā personāla koppublicāciju sagatavošanu jau bakalaura līmenī, būtu jāizvērtē labās prakses piemēri, piemēram, paredzēt atlīdzību šādu publikāciju veicināšanai.

Secinājumi, norādot kritēriju stiprās/ vājās puses un atbilstību prasībai [4]

Studiju programmas īstenošanā piesaistīti vieslektori – praktiķi un mācībspēki no VeA vēlētā akadēmiskā personāla. VeA regulāri tiek īstenoti pasākumi akadēmiskā personāla akadēmiskai, profesionālai un pedagoģiskai pilnveidei.

Stiprās puses:

1. Izvērtējot studiju procesa īstenošanā iesaistīto mācībspēku prasmes un kvalifikāciju, mācībspēku atlases kritēriji ir atbilstoši studiju programmas un studiju kursu specifikai.
2. Nav pamata apšaubīt, ka mācībspēki ar esošo kvalifikāciju nodrošinās studiju programmas rezultātu sasniegšanu.

Vājās puses:

1. Pastāv risks, ka viens mācībspēks Guntis Čoders iesaistīts ļoti daudzu studiju kursu īstenošanā (skat. šajā kopīgajā atzinumā sniegto informāciju pie 1.kritērija).
2. Studiju programmas īstenošanā iesaistīti tikai daži VeA vēlētie docētāji ar zinātniski pētniecisko pieredzi.
3. Programmas raksturojumā un vizītes laikā VeA pārstāvji nesniedza pietiekamu pamatojumu tam, kā pieaicinātie vieslektori-praktiķi tiks iesaistīti un nodrošinās zinātniski pētniecisko darbību.
4. Programmas direktoram un direktora vietniekam nav pieredzes studiju programmas pārvaldībā, kas var negatīvi ietekmēt studiju programmas īstenošanas procesu (pamatdarbs nav VeA).

Pamatojoties uz analīzi, norādīt kritēriju stiprās/ vājās puses un sniegt atbilstības pamatojumu konkrētajai prasībai [4].

Kritērija novērtējums:

Kritērijs	Novērtējums			
	Izcili	Labi	Viduvēji	Neapmierinoši
1.		X		
2.		X		
3.			X	

Prasības [4] novērtējums:

Prasība	Atbilstība			Pamatojums
Akadēmiskā personāla un viesprofesoru, asociēto viesprofesoru, viesdocentu, vieslektoru un viesasistentu kvalifikācija atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām.	Atbilst	Daļēji atbilst	Neatbilst	Iesaistīto mācībspēku kvalifikācijas paaugstināšana un zinātniski pētnieciskās darbības veicināšana (3.kritērijs).
		X		

V. Studiju programmas atbilstība normatīvo aktu prasībām

Prasība [5]: Studiju programma atbilst Augstskolu likuma un citu normatīvo aktu prasībām.

Tabulā norādīt, vai sniegtie apgalvojumi atbilst, neatbilst vai daļēji atbilst studiju programmai, un sniegt pamatojumu, t.sk. iespējams norādīt uz atbilstošo ekspertu atzinuma daļu vai augstskolas/ koledžas sniegto informāciju, kurā iekļautā informācija liecina par norādīto atbilstību, neatbilstību vai daļējo atbilstību.

Ja piemērojams, tabulu var papildināt ar citām Augstskolu likumā vai citos normatīvajos aktos noteiktajām prasībām, kas attiecas uz licencējamo studiju programmu.

Nr. p.k.	Prasība	Atbilst	Daļēji atbilst	Neatbilst	Pamatojums
1.	Akadēmiskās studiju programmas, kuras paredzētas mazāk nekā 250 pilna laika studējošajiem, var tikt īstenotas un šo programmu obligātās un ierobežotās izvēles daļas īstenošanā var piedalīties mazāk nekā pieci augstskolas profesori un asociētie profesori, ja saņemts attiecīgs Augstākās izglītības padomes atzinums atbilstoši Augstskolu likuma 55. panta otrajai daļai				Neattiecas.
2.	Dokumenti, kas apliecina, ka augstskola vai koledža studējošajiem nodrošinās iespējas turpināt izglītības ieguvu citā studiju programmā vai citā augstskolā vai koledžā (līgums ar citu akreditētu augstskolu vai koledžu), ja studiju programmas īstenošana tiks pārtraukta		X		Ir pievienots VeA 2019. gada 22. marta apliecinājums Nr. 1-100, ka VeA bakalaura studiju programmas studējošiem nodrošinās iespēju turpināt izglītības apguvi bakalaura

					studiju programmā “Biznesa vadība”, bet tā tiek īstenota tikai latviešu valodā.
3.	Dokuments, kas apliecina, ka augstskola vai koledža studējošajiem garantē zaudējumu kompensāciju, ja studiju programma augstskolas vai koledžas rīcības (darbības vai bezdarbības) dēļ netiek akreditēta vai tiek atņemta studiju programmas licence un studējošais nevēlas turpināt studijas citā studiju programmā	X			VeA 2019. gada 22. marta apliecinājums Nr. 1-100.
4.	Mācībspēku kvalifikācija atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un prasībām, kas noteiktas normatīvajos aktos izglītības jomā, tajā skaitā akadēmiskās studiju programmas īstenošanā piedalās vismaz pieci profesori un asociētie profesori kopā, kuri ir ievēlēti akadēmiskajos amatos attiecīgajā augstskolā, izņemot Augstskolu likuma 55. panta otrajā daļā paredzētos gadījumus	X			Mācībspēku kvalifikācija, kas ietverta programmas raksturojumam pievienotajos CV pielikumos un 2019. gada 21. maija iesniegtajā papildinformācijā, atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un prasībām, kas noteiktas normatīvajos aktos izglītības jomā.

5.	Katram akadēmiskā personāla pārstāvim pēdējo sešu gadu laikā ir publikācijas recenzējamās izdevumos, tai skaitā starptautiskos (ja nostrādāts īsāks laikposms, publikāciju skaits ir proporcionāls nostrādātajam laikam) vai mākslinieciskās jaunrades sasniegumi (piemēram, izstādes, filmas, teātra izrādes un koncertdarbība), vai piecu gadu praktiskā darba stāžs (izņemot stāžu studiju programmas īstenošanā) saskaņā ar Augstskolu likumu	X			Apstiprinājums gūstams no pielikumos akadēmiskā personāla ietvertās informācijas CV, VeA vēlētajam akadēmiskajam personālam ir publikācijas.
6.	Augstskolas vai koledžas apliecinājums par studiju programmas īstenošanā iesaistāmo mācībspēku attiecīgo svešvalodu prasmi vismaz B2 līmenī atbilstoši Eiropas Valodas prasmes novērtējuma līmeņiem (līmeņu sadalījums pieejams tīmekļvietnē www.europass.lv), ja studiju programmu vai tās daļu paredzēts īstenot svešvalodā, vai latviešu valodas prasmi vismaz B2 līmenī, ja studiju programmu vai tās daļu paredzēts īstenot latviešu valodā un mācībspēks vidējo vai augstāko izglītību nav ieguvis latviešu valodā	X			Studiju programmas “Uzņēmējdarbības akadēmija” mācībspēku atbilstības vērtējums (programmas raksturojuma 21.lpp., 3.2. tabula). 2019. gada 22. marta apliecinājums Nr. 1-99 (pielikumi; 137. lpp.).

7.	Studiju programma atbilst valsts akadēmiskās izglītības standartam vai profesionālās augstākās izglītības standartam, ievērojot studiju programmas īstenošanā noteiktās minimālās prasības obligātā civilās aizsardzības kursa saturam un nodarbināto civilās aizsardzības apmācības saturam	X			Atbilst profesionālās augstākās izglītības valsts standartam (MK noteikumi Nr. 512) (programmas raksturojums - studiju programmas atbilstība valsts izglītības standartam, 40.lpp., 6.1. tabula).
8.	Studiju programma atbilst profesiju standartam, kas ir spēkā esošs, vai profesionālās kvalifikācijas prasībām (ja profesijai nav nepieciešams izstrādāt profesijas standartu), ja pēc studiju programmas apgūšanas tiek piešķirta profesionālā kvalifikācija	X			Atbilst profesijas standartam “Uzņēmuma vadītāja/vadītāja vietnieka profesijas stabdarts” (profesijas kods - 1120 - rīkotājdirektori un uzņēmuma vadītāji). Kā informācijas avots papildus studiju programmas raksturojumam un tā pielikumiem arī VeA 2019. gada 21. maijā iesniegtā papildinformācija.
9.	Studiju kursu apraksti un studiju materiāli ir sagatavoti visās valodās, kurās studiju programma tiek īstenota, un tie atbilst Augstskolu likuma 56. ¹ panta otrajā daļā un 56. ² panta otrajā daļā noteiktajām prasībām	X			Programmas raksturojuma pielikums (21.-102.lpp.).
10.	Studiju līguma paraugs atbilst studiju līgumā	X			Studiju līgums, programmas raksturojuma

	obligāti ietveramajiem nosacījumiem				pielikuma 112.-123. lpp.
11.	Par studiju programmas apgūšanu izsniedzamā diploma paraugs atbilst kārtībai, kādā izsniedz valsts atzītus augstāko izglītību apliecinošus dokumentus	X			2019. gada 21. maija papildinformācijā pēc AIC pieprasījuma tika pievienoti diploma un tā pielikuma paraugi.
12.	Augstskolā/ koledžā ir izveidota kārtība ārpus formālās izglītības apgūto vai profesionālajā pieredzē iegūto kompetenču un iepriekšējā izglītībā sasniegtu studiju rezultātu atzīšanai	X			2019. gada 21. maija papildinformācija pēc AIC pieprasījuma tika pievienots VeA Nolikums par ārpus formālās izglītības vai profesionālajā pieredzē iegūtu kompetenču un iepriekšējā izglītība sasniegtu studiju rezultātu atzīšanu (2019. gada 29. aprīļa Senāta lēmums Nr. 19-40).
13.	Prasība [6]: Augstskolas vai koledžas darbībā iepriekšējā gada laikā pirms lēmuma pieņemšanas dienas kompetento iestāžu konstatētie normatīvo aktu pārkāpumi šo iestāžu noteiktajā termiņā ir novērsti	X			IKVD nav konstatējis izglītības jomu reglamentējošo normatīvo aktu pārkāpumus VeA (2019. gada 23. aprīļa IKVD vēstule Nr. Nr.4ud-05/382).
14.	Prasība [7]: Faktisko apstākļu atbilstība augstskolas/ koledžas sniegtajām ziņām	X			Nebija konstatētas neatbilstības programmas raksturojumā ar

					tikšanās laikā sniegto informāciju
--	--	--	--	--	---------------------------------------

VI. Novērtējums

Kopsavilkums un secinājumi par studiju programmu (t.sk. stiprajām un vājajām pusēm), ņemot vērā gan kritēriju, gan prasību vērtējumus.

Ja kāda prasība saņēmusi vērtējumu “neatbilst” vai “daļēji atbilst”, sniegt izvērstāku analīzi, pamatojot neatbilstību vai daļējo neatbilstību, un norādīt nosacījumus, kurus augstskolai/koledžai jāizpilda līdz SKK sēdei, kurā tiks skatīts iesniegums par studiju programmas licencēšanu.

Eksperti vēlas sniegt rekomendācijas licencēšanai pieteiktās programmas uzlabošanai nākotnē.

Eksperti uzskata, ka VeA iniciatīva veicināt augstākās izglītības programmu attīstību, radot jaunu programmu, kuras uzsvars ir no mācīšanas pāriet uz mācīšanos, kas koncentrējas uz reāla uzņēmuma izveidi un vadīšanu, paralēli apgūstot teorētiskās zināšanas, ir atbalstāma.

Jāatzīst, ka licencēšanai pieteiktajā studiju programmā ir konstatētas novēršamas nepilnības.

I. Studiju programmas atbilstība studiju virzienam

Secināms, ka licencēšanai pieteiktā profesionālā bakalaura studiju programma “Uzņēmējdarbības akadēmija” atbilst VeA attīstības stratēģijai laika posmam no 2016. līdz 2020. gadam, un VeA sniegusi pamatojumu studiju programmas izveides nepieciešamībai. Studiju programma atbilst nozares tendencēm Eiropas Savienībā.

Tomēr jāatzīmē, ka nav sniegts pārliecinošs pamatojums par organizācijas vadītāju ar iegūtu bakalaura līmeņa izglītību nepieciešamību, kā arī eksperti arī pēc vizītes VeA neguva pietiekamu pārliecību par studiju programmas attīstības perspektīvām.

II. Resursi un nodrošinājums

VeA informatīvā un metodiskā bāze, datubāzes un pieejamā literatūra atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem. Augstskolas telpas, materiāltehniskā bāze ir nodrošināta augstā līmenī studējošajiem un mācībspēkiem atbilstoši studiju programmas specifikai un īstenošanai.

Studējošo uzņemšanu plānots sākt augustā; studiju maksa ir salīdzinoši augsta (EUR 3000), kas rada bažas par ilgtspējīgu finansiālo nodrošinājumu.

III. Studiju saturs un īstenošanas mehānisms

Studiju programmas “Uzņēmējdarbības akadēmija” saturs ir aktuāls un atbilst nozares tendencēm, kā arī plānots izmantot inovatīvu mācību pieeju. Studiju programmas īstenošanas mehānisms nodrošina studiju rezultātu sasniegšanu.

IV. Mācībspēki

Izvērtējot studiju procesā iesaistītāmo mācībspēku atlases kritērijus, kopumā tie ir atbilstoši studiju programmas un studiju kursu specifikai. Ir liels vieslektoru-praktiķu skaits, bet maz vēlētā VeA akadēmiskā personāla.

Ir jāizvērtē riski par viena docētāja iesaisti daudzu studiju kursu īstenošanā, kā arī jārada mehānisms, kā mācībspēki tiks iesaistīti zinātniski pētnieciskajā darbībā, sekmējot studentu un mācībspēku koppublicācijas. Nepieciešama studiju programmas direktora un tā vietnieka kvalifikācijas paaugstināšana un papildu apmācības programmas pārvaldības jautājumos.

V. Studiju programmas atbilstība normatīvo aktu prasībām

Izvērtējot prasības, kuras jāizpilda, lai konstatētu studiju programmas atbilstību normatīvo aktu prasībām, eksperti secina, ka izvērtējamas ir trīspadsmit no kopumā četrpadsmit Augstskolu likumā vai citos normatīvajos aktos noteiktajām prasībām, jo viena attiecas uz akadēmisko izglītību. No visām prasībām kopumā divpadsmit ir atzīstamas par atbilstošām normatīvo aktu prasībām, bet daļēji atbilstoša ir viena prasība.

VII. Rekomendācijas

Ievērojot atzinuma iepriekšējās sadaļās minētos eksperta novērojumus un secinājumus, eksperti rekomendē licencēt profesionālo bakalaurs studiju programmu “Uzņēmējdarbības akadēmija”.

Rekomendāciju pamatā ir informācija, kas ietverta VeA studiju programmas raksturojumā, papildus iesniegtajiem dokumentiem, kā arī ekspertu vizītes laikā VeA iegūtā informācija.

Sešas īstermiņā īstenojamās rekomendācijas izpildāmas līdz studiju procesa uzsākšanai, viena – pēc lēmuma par licencēšanai iesniegto studiju programmu pieņemšanas, savukārt ilgtermiņa rekomendācijas īstenojamās ilgākā laika posmā atkarībā no apstākļiem, kas varētu pārsniegt akreditācijas termiņu.

Ekspertu **rekomendācijas** profesionālās bakalaurs studiju programmas “Uzņēmējdarbības akadēmija” pilnveidei **īstermiņā – izpildāmas līdz studiju procesa uzsākšanai:**

- 1) Detalizēti izstrādāt vērtēšanas kritērijus (prezentācijai, projekta izstrādei, esejai), kas sniedz studentiem skaidru izpratni par individuālā snieguma novērtējumu katrā pārbaudījuma veidā, iestrādājot studiju kursu aprakstos.
- 2) Izstrādāt studējošo patstāvīgo darbu aprakstus un izvēlēties atbilstošāko patstāvīgā darba formu (biznesa plāns, kursa darbs, lietišķais pētījums), iekļaujot un sasaistot to ar konkrēto studiju kursu.

- 3) Izstrādāt nepieciešamo dokumentāciju (Nolikumu, kārtību, procedūru u.c.), kas saistīta ar studentu izveidoto uzņēmumu, tā dibināšanas, reorganizācijas, likvidācijas jautājumiem.
- 4) Izstrādāt detalizētus prakses uzdevumus, lai prakses programmā būtu atspoguļotas atbilstošajā profesijas standartā izvirzītās prasības.
- 5) Noslēgt papildu sadarbības līgumu ar Biznesa augstskolu Turība (profesionālā bakalaura studiju programma “Uzņēmējdarbības vadīšana” (angļu valodā) (42345)).
- 6) Nodrošināt VeA mājas lapā publiski pieejamo informāciju, kas regulē studentu imatrikulāciju, kvalifikāciju atzīšanu, arī norādot vietni ar kvalitātes nodrošināšanas politiku reglamentējošu iekšējo dokumentu.

Ekspertu **rekomendācija** profesionālās bakalaura studiju programmas “Uzņēmējdarbības akadēmija” pilnveidei **īsterminā – izpildāma pēc lēmuma par licencēšanai iesniegto studiju programmu pieņemšanas:**

- 1) VeA mājas lapā papildināt studiju programmas aprakstu, kurā norādīta licencēšanai pieteiktās studiju programmas īstenošanas valoda.

Ekspertu **rekomendācijas** profesionālās bakalaura studiju programmas “Uzņēmējdarbības akadēmija” pilnveidei **ilgtermiņā – izpildāmas līdz nākamajai akreditācijai:**

- 1) Izveidot stratēģiju studējošo piesaistei no ārvalstīm, lai nodrošinātu pietiekamu studējošo skaitu studiju programmas ilgspējai.
- 2) Pilnveidot un atjaunot VeA kvalitātes vadības sistēmas modeli, kas atbilstu starptautiski atzītām kvalitātes vadības sistēmām, izstrādājot atbilstošu nepieciešamo dokumentāciju.
- 3) Nodrošināt programmas direktora un tā vietnieka kvalifikācijas paaugstināšanu studiju programmas pārvaldības jomā.
- 4) Sekmēt mācībspēku iesaisti zinātniski pētnieciskā darbībā, sasniedzot izvirzītos VeA mērķus zinātnisko darbu rezultātu publicēšanā.
- 5) Iesaistīt kursu docēšanā augsti kvalificētus mācībspēkus no citām Eiropas Savienības dalībvalstīm.

Papildus aicinām izvērtēt nepieciešamību ieviest ECTS katalogu, kas ir starptautiski atzītas Eiropas Savienības labās prakses piemērs, ko dažas Latvijas augstskolas jau ieviesušas, kā arī izvērtēt jaunās bakalaura studiju programmas nosaukuma piemērotību latviešu valodā.

Ja ekspertu viedoklis par kādu prasību vai kritēriju atšķiras, lūdzam norādīt atšķirīgo viedokli.

Eksperta vārds, uzvārds, atšķirīgais viedoklis, norādot prasību vai kritēriju un sniedzot pamatojumu.

VIII. Prasību vērtējumu kopsavilkums

	Prasības	Atbilst	Daļēji atbilst	Neatbilst
1	Studiju programma atbilst studiju virzienam, kurā to plānots iekļaut	X		
2	Studiju bāze, informatīvā bāze (tai skaitā bibliotēka), finansiālā bāze un materiāltehniskā bāze atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem	X		
3	Licencējamās studiju programmas saturs un īstenošanas mehānisms atbilst mērķim, uzdevumiem un sasniedzamajiem studiju rezultātiem		X	
4	Akadēmiskā personāla un viesprofesoru, asociēto viesprofesoru, viesdocentu, vieslektoru un viesasistentu kvalifikācija atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām		X	
5	Studiju programma atbilst Augstskolu likuma un citu normatīvo aktu prasībām	X		
6	Augstskolas/ koledžas darbībā iepriekšējā gada laikā pirms lēmuma pieņemšanas dienas kompetento iestāžu konstatētie normatīvo aktu pārkāpumi šo iestāžu noteiktajā termiņā ir novērsti	X		
7	Faktiskie apstākļi atbilst augstskolas/ koledžas norādītajām ziņām	X		